

Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education

PREGLED PONUDBE IZOBRAŽEVANJA ODRASLIH

V SLOVENIJI 2015/2016

Zaključno poročilo

REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI**

Naloga:

Pregled ponudbe izobraževanja odraslih v Sloveniji 2015/2016

Nosilec naloge:

Andragoški center Slovenije

Odgovorna oseba:

Erika Brenk

Kraj in datum izdaje:

Ljubljana, december 2015

Nalogo financira:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

Kazalo

1. Uvod	7
2. Aktivnosti za pripravo Pregleda IO in informacijska podpora	8
3. Promocija Pregleda IO in svetovalna dejavnost	9
4. Analiza izobraževalne ponudbe odraslih	10
4.1 Izvajalci izobraževanja odraslih po regijah in občinah	11
4.2 Izobraževanje odraslih po vrstah ustanov	13
4.3 Izobraževalni programi po regijah in občinah	14
4.4 Izobraževalni programi po vrstah izobraževanja	16
4.5 Izobraževalni programi po vsebinskih področjih	17
4.6 Javna veljavnost izobraževalnih programov	19
4.7 Oblike izobraževanja odraslih	19
4.8 Izobraževalna ponudba za odrasle po ciljnih skupinah	20
5. Zaključek	21

1. Uvod

Naloga **Pregled ponudbe izobraževanja odraslih v Sloveniji** (Pregled IO) omogoča letno spremljanje in evidentiranje izvajalcev izobraževanja odrasli ter njihovih izobraževalnih programov. Zbrane podatke o izobraževalni ponudbi za odrasle v šolskem letu objavimo na spletni strani **Kam po znanje** (<http://pregled.acs.si>). Spletna stran se je uveljavila kot koristen vodnik za vse, ki iščejo podatke o izvajalcih izobraževanja odraslih in izobraževalnih programih ter druge koristne informacije o možnostih formalnega in neformalnega izobraževanja in učenja v šolskem letu. Pomemben vir informacij predstavlja za strokovnjake na področju informativno–svetovalne dejavnosti ter mrežo svetovalnih in kariernih središč, ki delujejo po Sloveniji. Letna analiza podatkov o izvajalcih izobraževanja in njihovih izobraževanjih pa je pomemben vir podatkov tudi za razvojno–raziskovalno dejavnost izobraževanja odraslih, še zlasti kar zadeva neformalno izobraževanje odraslih.

Spletno stran Kam po znanje smo v letu 2015 posodobili ter obogatili z novimi vsebinami o ponudbi izobraževanja za odrasle. V novih rubrikah *EPALE kotiček – znanja za izobraževalce odraslih*, *Aktualne novice*, *Pregled izobraževanja odraslih v številkah*, *Zanimive spletne povezave*, *Za medije* redno objavljamo aktualne informacije, novice ter vire o izobraževalni ponudbi, namenjeni najširši in strokovni javnosti.

Dobrodošli na prenovljeni spletni strani **KAM PO ZNANJE – Pregled ponudbe izobraževanja odraslih 2015/2016**, kjer predstavljamo izobraževalno ponudbo številnih izvajalcev izobraževanja odraslih, ter različne vsebine in informacije o izobraževanju in učenju odraslih.

V zaključnem poročilu predstavljamo aktivnosti za pripravo Pregleda IO 2015/2016, promocijo Pregleda IO v najširši javnosti ter rezultate analize zbrane izobraževalne ponudbe za odrasle. V analizo so zajeti izvajalci izobraževanja odraslih, ki so na spletni strani Kam po znanje objavili svojo izobraževalno ponudbo do konca decembra 2015 – objavljeni so bili podatki **202 izvajalcev izobraževanja ter 3.681 izobraževalnih programih**. Kazalnika nista končna, saj lahko izvajalci izobraževanja preko spletnih ali tiskanih obrazcev vpisujejo, dopolnjujejo in posodablajo podatke o svoji izobraževalni ponudbi še vse do konca šolskega leta 2015/2016. V poročilu podrobneje predstavljamo obseg izvajalske in programske ponudbe izobraževanja odraslih v Sloveniji, prostorsko razsežnost te izobraževalne ponudbe, strukturo izvajalcev izobraževanja in izobraževalnih programov ter njihovo vsebinsko raznolikost.

Zaključno poročilo je objavljeno na spletni strani Andragoškega centra Slovenije (ACS) (<http://www.acs.si/porocila>), Kam po znanje (<http://www.acs.si/pregled>), tiskana verzija poročila pa je dostopna v knjižnici ACS.

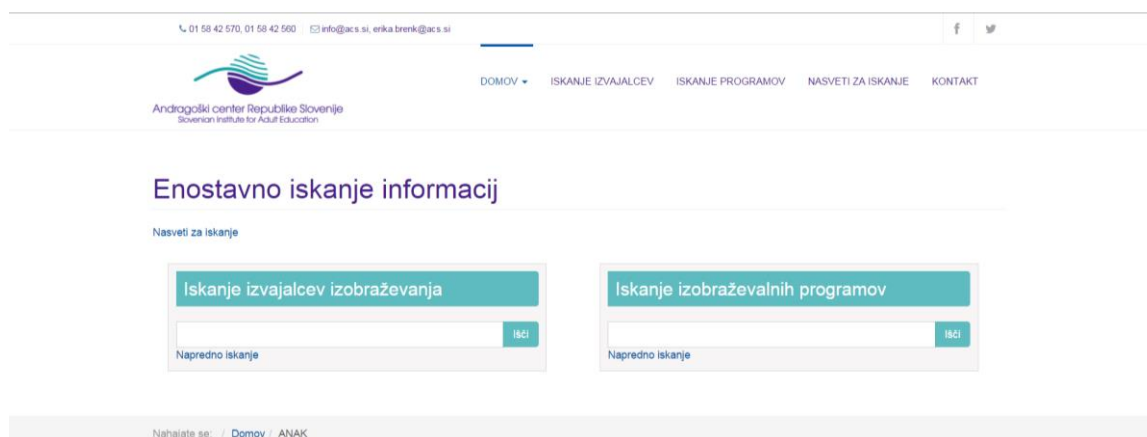
2. Aktivnosti za pripravo Pregleda IO in informacijska podpora

Aktivnosti za pripravo Pregleda IO 2015/2016 so potekale od meseca maja dalje (arhiviranje baze podatkov za šolsko leto 2014/2015, priprava baze podatkov za novo šolsko leto ter priprava informacijskega sistema za vnos novih podatkov o izobraževalni ponudbi preko spletnih obrazcev). Po elektronski pošti smo k objavi izobraževalne ponudbe povabili številne izvajalce izobraževanja odraslih, evidentirane v centralnem registru ACS. Povabilo smo objavili tudi v e-Novičkah, na spletni strani ACS, FB spletni strani ACS, na platformi EPALE ter na drugih spletnih portalih. Prve podatke o izobraževalni ponudbi za odrasle 2015/2016 smo na spletni strani objavili v začetku meseca junija, vse do maja 2016 pa bomo pa te podatke posodabljali in dopolnjevali.

Pri pripravi Pregleda IO predstavlja pomembno podporo informacijski sistem. Ta je sestavljen iz treh modulov, ki omogočajo podporo pri:

- zbiranju podatkov o izvajalcih izobraževanja in izobraževalnih programih (modul Prijava),
- obdelavi zbranih podatkov (modul Pregledovanje in obdelava podatkov),
- dostopu do podatkov preko spleta (modul Spletna objava podatkov).

Informacijski sistem omogoča izvajalcem izobraževanja hiter in enostaven vnos podatkov preko spletnih obrazcev¹, pregledovanje in dopolnjevanje vnesenih podatkov, različne poizvedbe, obdelave in izvoze podatkov, najširši javnosti pa na spletni strani enostavno in napredno iskanje informacij o izvajalcih izobraževanja ter o izobraževalnih programih po različnih kriterijih.

¹ Večina izvajalcev (99 %) nam je svoje podatke o izobraževalni ponudbi posredovala preko spletnih obrazcev, nekaj izvajalcev pa preko tiskanih obrazcev, ki so objavljeni na spletni strani.

Spletna stran Kam po znanje je v letu 2015 dobila novo, sodobnejšo podobo. Zasnovana je tako, da različnim izvajalcem izobraževanja odraslih omogoča predstavitev njihove izobraževalne ponudbe, tistim, ki iščejo informacije o možnostih izobraževanja in učenja, pa možnost, da na enem mestu poiščejo podatke o številnih izvajalcih izobraževanja odraslih in njihovih izobraževalnih programih formalnega in neformalnega izobraževanja. Spletna stran ponuja tudi različne vire, novice, informacije strokovnjakom na področju informativno–svetovalni dejavnosti, razvojno–raziskovalni dejavnosti ter drugim, ki delujejo na področju izobraževanja odraslih. Posebno spletno rubriko smo namenili izobraževalcem odraslih. Poimenovali smo jo EPALE kotichek – znanja za izobraževalce odraslih. V njej predstavljamo ePlatformo o izobraževanju odraslih v Evropi (platforma EPALE) (<https://ec.europa.eu/epale/sl>), ki je namenjena objavljanju relevantnih informacij in virov, novic, spletnih dnevnikov in dogodkov na področju izobraževanja odraslih v Evropi ter na ravni držav članic, iz obsežne izobraževalne ponudbe, objavljene na spletni strani Kam po znanje, pa predstavljamo izobraževalne programe, koristne za nadaljnji strokovni razvoj izobraževalcev odraslih.

3. Promocija pregleda IO in svetovalna dejavnost

Za promocijo Pregleda IO v najširši in strokovni javnosti ter za obveščanje javnosti o izobraževalni ponudbi smo skrbeli celo leto. Pregled IO smo promovirali na številnih domačih in mednarodnih dogodkih po Sloveniji (Teden vseživljenjskega učenja in Parade učenje (maj-junij), Andragoški kolokvij (junij), Dnevi svetovalnih središč (september), Festival za tretje življenjsko obdobje (september-oktober), v Mestni knjižnici Ljubljana (oktober), Knjižnici Domžale (oktober), na Filozofski fakulteti (november),

Letni posvet o IO (november), mednarodna konferenca Gradimo mostove (december) ter v okviru obiskov tujih delegacij na ACS). O Pregledu IO in o ponudbi izobraževanja in učenja za odrasle smo redno pisali na FB spletni strani in spletni strani ACS, v slovenskih e-Novičkah (februar, maj-junij, julij-avgust) ter v angleških e-Novičkah (september), v Knjižničarskih novicah (februar), na portalu Svet24 (september), v Eurydice novicah (junij, julij, avgust), na platformi EPALE (junij in julij), na portalu Forum mladi učitelj (junij, september) ter na spletnih straneh nekaterih občin.

Kot dodatno promocijsko gradivo smo pripravili predstavitevni tiskani letak Kam po znanje v obliki infografike, kjer smo prikazali pomembne kazalnike o ponudbi izobraževanja odraslih.

Redno smo odgovarjali na zastavljena vprašanja posameznikov in različnih ustanov v zvezi z izobraževalno ponudbo ter možnostih izobraževanja in učenja odraslih. Pri tem smo občasno sodelovali s središčem za svetovanje in vrednotenje. O možnosti uporabe Pregleda IO pri informativno–svetovalni dejavnosti smo obvestili vsa svetovalna in karierna središča, ki delujejo po Sloveniji.

Mesečno smo zagotavljali novejša podatke o izobraževalnih programih za odrasle in njihovih izvajalcih za spletni portal CPI Moja izbira.si (<http://www.mojaizbira.si>).

Sodelovali smo s Statističnim uradom RS pri dopolnjevanju njihovih baz podatkov o izvajalcih izobraževanja odraslih ter opredeljevanju izobraževalnih vsebin pri prenovi Klasifikacije področij izobraževalnih aktivnosti/izidov (KLASIUS-P).

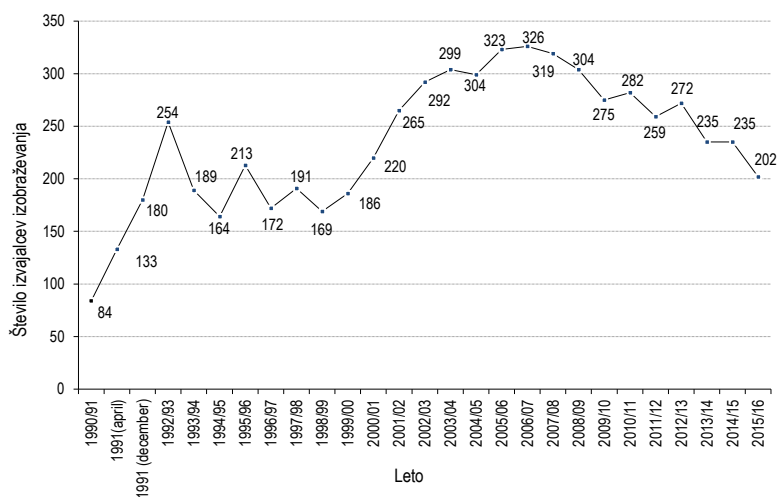
Za potrebe strokovnega dela na ACS in zunanjih partnerjev smo izvajali poizvedbe in izvoze podatkov o ponudbi izobraževanja odraslih po različnih kriterijih ter pripravljali analize teh podatkov.

Informacije o ponudbi izobraževanja za odrasle smo posredovali različnim medijem, ki so povpraševali po možnostih izobraževanja odraslih.

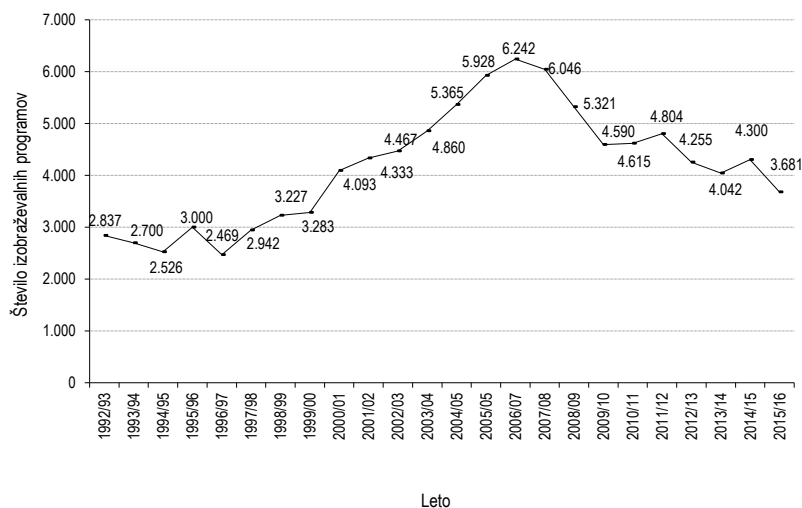
Letno spremljanje izvajalcev izobraževanja odraslih je pomembno za evidentiranje mreže izvajalcev izobraževanja odraslih, ter za redno posodabljanje in dopolnjevanje baze podatkov o izvajalcih in posameznikih, ki delujejo na področju izobraževanja odraslih, centralnega registra ACS.

4. Analiza izobraževalne ponudbe odraslih

Analiza izobraževalne ponudbe za odrasle, zbrane v Pregledu IO, zajema 202 izvajalca izobraževanja odraslih ter 3.681 izobraževalnih programov (glej graf 1 in 2). Preko elektronske pošte smo povabili okoli 500 izvajalcev izobraževanja odraslih, da predstavijo svojo izobraževalno ponudbo na spletni strani Kam po znanje. Povabilo smo objavili tudi v e-Novičkah, na spletni strani ACS, FB spletni strani ACS, platformi EPALe ter na drugih spletnih portalih. Predstavitev izobraževalne ponudbe v Pregledu IO je za izvajalce prostovoljna. Številni izvajalci izobraževanja v Pregledu IO predstavijo svojo izobraževalno ponudbo vsako leto. Letos se je 19 izvajalcev izobraževanja v Pregledu IO predstavilo prvič. Kljub novim izvajalcem pa zadnja leta opažamo rahlo upadanje števila izvajalcev izobraževanja odraslih v Pregledu IO (glej graf 1). To je gotovo tudi posledica zmanjševanja vlaganja v izobraževanje in usposabljanje odraslih, zmanjšalo se je število ljudskih univerz in srednjih šol, ki izobražujejo odrasle, številne srednje šole so se združile v šolske centre. Nekateri izvajalci so navajali tudi, da pri izvedbi izobraževanja sodelujejo z drugimi izvajalci izobraževanja, ki pa jih niso neposredno predstavili na naši spletni strani. Kljub temu menimo, da v Pregledu IO še vedno zajamemo velik delež izvajalcev izobraževanja odraslih, ki aktivno delujejo na področju izobraževanja odraslih.

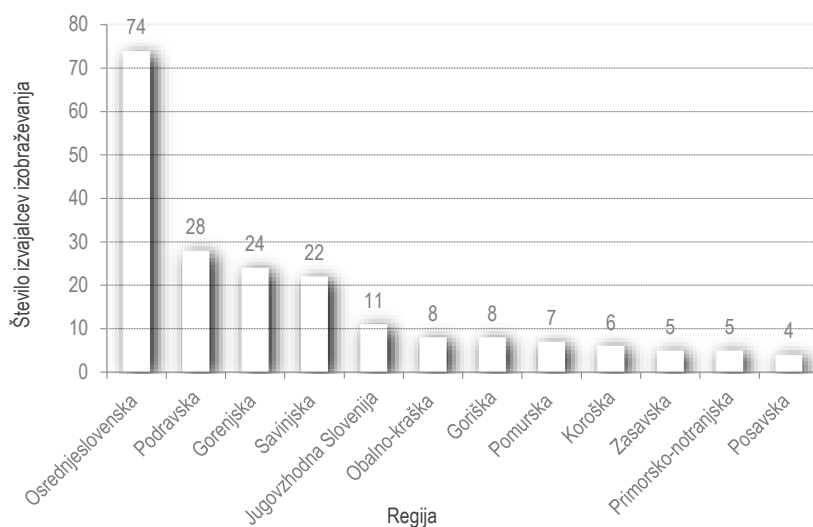
Graf 1: Število izvajalcev izobraževanja odraslih po letih

Graf 2: Število izobraževalnih programov za odrasle po letih

4.1. Izvajalci izobraževanja odraslih po regijah in občinah

V spletnem Pregledu IO so se predstavili izvajalci izobraževanja odraslih iz vseh dvanajstih slovenskih regij. Po številu izvajalcev izobraževanja tudi letos izstopa Osrednjeslovenska regija z največjo izobraževalno ponudbo za odrasle. Najmanj izvajalcev za odrasle letos beležimo v Zasavski, Primorsko-notranjski regiji ter Posavski regiji (glej graf 3).

Graf 3: Število izvajalcev izobraževanja odraslih po regijah

Pri primerjavi števila prebivalcev, starih 15 let ali več, in števila izvajalcev izobraževanja odraslih v regijah, vidimo, da se vrstni red regij nekoliko spremeni. V opazovanem šolskem letu je bilo v Sloveniji v povprečju 8.706 odraslih prebivalcev na enega izvajalca izobraževanja. Tega povprečja nista presegle le dve regiji (Osrednjeslovenska, Gorenjska). Precej manj ugodno razmerje med številom odraslih prebivalcev in številom izvajalcev izobraževanja je v Posavski regiji, kjer pride 16.189 odraslih prebivalcev na enega izvajalca izobraževanja (glej tabelo 1).

Regija	Prebivalci stari 15 let in več*	Število izvajalcev izobraževanja	Število prebivalcev na izvajalca izobraževanja odraslih
Osrednjeslovenska	450.866	74	6.093
Gorenjska	171.770	24	7.157
Primorsko-notranjska	44.713	5	8.943
Savinjska	215.835	22	9.811
Zasavska	49.707	5	9.941
Podravska	279.969	28	9.999
Koroška	61.134	6	10.189
Jugovzhodna Slovenija	120.057	11	10.914
Obalno-kraška	97.493	8	12.187
Goriška	100.969	8	12.621
Pomurska	101.297	7	14.471
Posavska	64.754	4	16.189
Slovenija	1.758.564	202	8.706

* Vir: SURS Prebivalstvo po starostnih skupinah, spolu in regijah, stanje na dan 1. 1. 2015

Tabela 1: Število odraslih prebivalcev na izvajalca izobraževanja po regijah

Število izvajalcev izobraževanja odraslih se precej razlikuje tudi po občinah. V Pregledu IO so se letos predstavili izvajalci izobraževanja, ki imajo svoj sedež v 53 slovenskih občinah. V 24 občinah je bil evidentiran po en izvajalec, v ostalih občinah pa po dva ali več izvajalcev izobraževanja. Največ izvajalcev izobraževanja je iz ljubljanske občine (64 izvajalcev), v ostalih občinah pa je to število precej manjše (glej tabelo 2).

Občina	Število občin	Število izvajalcev izobraževanja	Skupaj
Ljubljana	1	64	64
Maribor	1	20	20
Celje	1	10	10
Kranj	1	8	8
Novo mesto	1	7	7
Ptuj, Velenje, Murska Sobota	3	po 5	15
Nova Gorica, Ravne na Koroškem, Radovljica, Škofja Loka	4	po 4	16
Sežana, Trbovlje, Jesenice, Postojna	4	po 3	12
Bled, Brežice, Šentjur, Žalec, Kočevje, Ajdovščina, Medvode, Domžale, Krško, Piran, Slovenj Gradec, Trzič, Velike Lašče	13	po 2	26
Brezovica, Kamnik, Litija, Lenart, Slovenska Bistrica, Slovenske Konjice, Šmarje pri Jelšah, Črnomelj, Trebnje, Lendava, Radenci, Zagorje ob Savi, Idrija, Ilirska Bistrica, Izola, Logatec, Selnica ob Dravi, Dobrova-Polhov Gradec, Kobarid, Komen, Naklo, Rogaška Slatina, Koper, Pivka	24	po 1	24

Tabela 2: Število izvajalcev izobraževanja odraslih po občinah

Največ izvajalcev izobraževanja za odrasle je iz občin v Osrednjeslovenski regiji (*Ljubljana, Medvode, Domžale, Brezovica, Kamnik, Velike Lašče, Dobrova-Polhov Gradec, Logatec*), v Gorenjski regiji (*Bled, Jesenice, Kranj, Radovljica, Naklo, Trzič, Škofja Loka*) ter v Savinjski regiji (*Celje, Šentjur, Šmarje pri Jelšah, Žalec, Rogaška Slatina, Slovenske Konjice in Velenje*). Sledijo Podravska (*Lenart, Maribor, Ptuj, Selnica ob Dravi, Slovenska Bistrica*), Obalno-kraška (*Koper, Izola, Komen, Piran, Sežana*), Jugovzhodna Slovenija (*Črnomelj, Kočevje, Novo mesto, Trebnje*), Goriška (*Ajdovščina, Idrija, Kobarid, Nova Gorica*), Pomurska (*Lendava, Murska Sobota, Radenci*), Primorska-notranjska (*Postojna, Pivka, Ilirska Bistrica*) Zasavska (*Litija, Trbovlje, Zagorje ob Savi*), Koroška (*Ravne na Koroškem, Slovenj Gradec*) in Posavska regija (*Brežice, Krško*).

4.2 Izobraževanje odraslih po vrstah ustanov

Izobraževanja za odrasle izvajajo zelo raznovrstne ustanove, ki po svoji dejavnosti niso nujno izobraževalne. Med ponudniki izobraževalnih programov za odrasle prevladujejo srednje šole in enote za izobraževanje odraslih pri srednjih šolah, zasebne ustanove in zasebne šole ter ljudske univerze. Velik delež, zlasti neformalnega izobraževanja in usposabljanja za odrasle, izvajajo društva in zveze

društev, zasebni neprofitni zavodi, izobraževalni centri v podjetjih, zbornice, knjižnice, muzeji, galerije ter univerze za tretje življenjsko obdobje, ki delujejo samostojno ali v okviru društev in zveze društev, splošnih knjižnic, ljudskih univerz ali drugih ustanov² (glej tabelo 3).

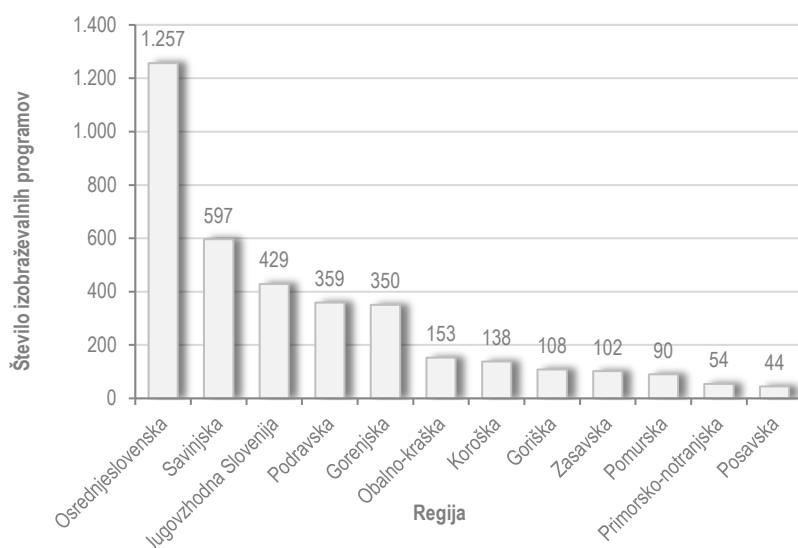
Vrsta ustanove	Izvajalci izobraževanja	Izobraževalni programi
Srednja šola, enota za IO	58	586
Zasebna organizacija, zasebna šola	45	1.074
Ljudska univerza	29	1.433
Višja strokovna šola	17	56
Društvo, zveza društev	11	82
Univerza za tretje življenjsko obdobje	8	215
Knjižnica - splošna	8	64
Zavod	5	8
Fakulteta, umetniška akademija	4	15
Javni zavod	4	53
Visoka strokovna šola	3	6
Služba za izobraževanje v podjetju	3	18
Razvojna agencija	3	37
Zbornica, združenje	2	3
Muzej, galerija	1	24
Sklad, fundacija	1	7

Tabela 3: Število izvajalcev izobraževanja in izobraževalnih programov po vrsti ustanove

4.3 Izobraževalni programi po regijah in občinah

V Pregledu IO so svojo izobraževalno ponudbo predstavili izvajalci izobraževanja odraslih iz vseh dvanajstih slovenskih regij. Tudi v letošnjem šolskem letu je bila največja ponudba izobraževanja za odrasle v Osrednjeslovenski regiji, kjer je evidentiranih največ izvajalcev izobraževanja odraslih. Z veliko manjšo izobraževalno ponudbo za odrasle ji sledijo Savinjska, JV Slovenija, Podravska in Gorenjska regija (glej graf 4).

² Izobraževalna dejavnost za odrasle poteka tudi v avtošolah, vendar njihove izobraževalne ponudbe ne predstavljamo v Pregledu IO.

Graf 4: Število izobraževalnih programov po regijah

Pri primerjavi števila odraslih prebivalcev (15 let ali več) in števila izobraževalnih programov za odrasle v regijah, vidimo, da se vrstni red regij spremeni. V šolskem letu 2015/2016 je bilo v Sloveniji v povprečju 478 odraslih prebivalcev na izobraževalni program. Razmerje med izobraževalno ponudbo in številom odraslega prebivalstva je ugodno v štirih regijah (JV Slovenija, Osrednjeslovenska, Savinjska in Koroška regija), kjer vrednost tega kazalnika ni preseгла državnega povprečja. Manj ugodno je to razmerje v Posavski regiji, kjer je 1.472 odraslih prebivalcev na en izobraževalni program (glej tabelo 4).

Regija	Prebivalci stari 15 let in več*	Število programov izobraževanja	Število prebivalcev na program izobraževanja
Jugovzhodna Slovenija	120.057	429	280
Osrednjeslovenska	450.866	1.257	359
Savinjska	215.835	597	362
Koroška	61.134	138	443
Zasavska	49.707	102	487
Gorenjska	171.770	350	491
Obalno-kraška	97.493	153	637
Podravska	279.969	359	780
Primorsko-notranjska	44.713	54	828
Goriška	100.969	108	935
Pomurska	101.297	90	1.126
Posavska	64.754	44	1.472
Slovenija	1.758.564	3.681	478

* Vir: SURS Prebivalstvo po starostnih skupinah, spolu in regijah, stanje na dan 1. 1. 2015

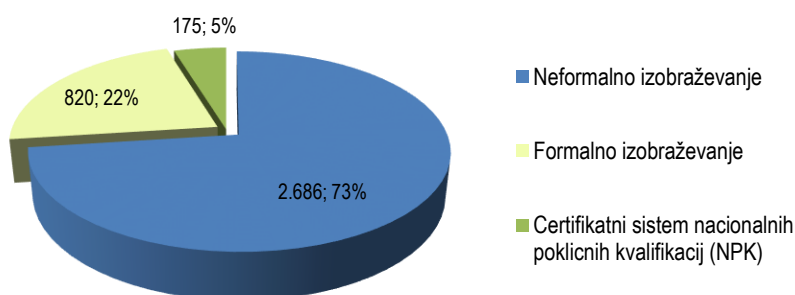
Tabela 4: Število odraslih prebivalcev na izobraževalni program po regijah

Med občinami po obsegu izobraževalne ponudbe izstopa ljubljanska občina (1.141 izobraževalnih programov), sledijo ji občina Novo mesto (267 programov), Maribor (200 programov), Velenje (179 programov), Celje (143 programov) in Kranj (134 programov). Ponudba izobraževanja za odrasle v drugih občinah po Sloveniji je veliko manjša ali jo sploh ni.

4.4 Izobraževalni programi po vrstah izobraževanja

Velik del izobraževalne ponudbe za odrasle je namenjen neformalnemu izobraževanju odraslih, izobraževanju in učenju za splošne potrebe in prosti čas ter izobraževanju in usposabljanju za potrebe poklicnega dela (glej graf 5). Za razliko od formalnega izobraževanja neformalno izobraževanje ne vodi do javno veljavne (formalne) izobrazbe in ne daje spričevala, diplome ali certifikata.

V letošnjem letu je v Pregledu IO programe neformalnega izobraževanja objavilo 123 izvajalcev izobraževanja³. Prevladujejo programi učenja angleškega jezika (260 programov) in nemškega jezika (231 programov), različni računalniški programi (381 izobraževalnih programov), izobraževanja s področja temeljnih komunikacijskih spretnosti in znanj (144 izobraževalnih programov) ter izobraževanja s področja poslovnih in upravnih ved (115 izobraževalnih programov).

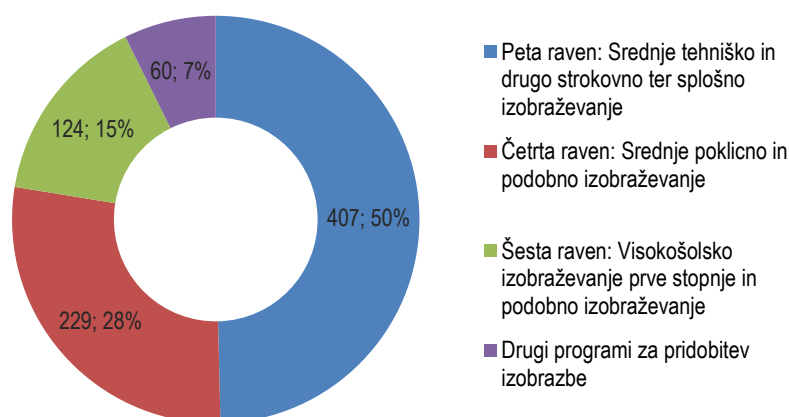

Graf 5: Število izobraževalnih programov za odrasle po vrsti izobraževanja

Formalno izobraževanje daje formalno, javno veljavno izobrazbo ter javno veljavno diplomu, spričevalo ali certifikat. Odrasli se lahko vključijo v naslednje izobraževalne programe za pridobitev višje stopnje izobrazbe: osnovno šolo za odrasle, programe nižjega poklicnega izobraževanja, programe srednjega strokovnega oz. tehniškega izobraževanja, programe poklicno-tehniškega izobraževanja (PTI), gimnazijske programe, programe poklicnih tečajev, maturitetne tečaje.

Izobraževalne programe, ki omogočajo pridobitev višje stopnje izobrazbe, je v Pregledu IO navedlo 175 izvajalcev izobraževanja, to so predvsem srednje šole, ki izobražujejo odrasle, ljudske univerze, višje strokovne šole ter zasebne organizacije in zasebne šole. Prevladujejo izobraževalni programi srednjega tehniškega in strokovnega ter splošnega izobraževanja (50 % vseh programov za pridobitev višje stopnje izobrazbe), največ je izobraževalnih programov Ekonomski tehnik, Predšolska vzgoja, Strojni tehnik, Tehnik računalništva in Logistični tehnik. Sledi ponudba programov za pridobitev srednje poklicne izobrazbe (28 %), med njimi je največ programov Trgovec, Administrator ter Bolničar-negovalec. V ponudbi izobraževalnih programov za pridobitev visokošolske izobrazbe prve stopnje (15 %) prevladujejo izobraževalni programi za pridobitev višje strokovne izobrazbe Ekonomist in Poslovni sekretar.

³ Izobraževalne programe smo razvrščali po nacionalni Klasifikaciji vrst aktivnosti in izidov izobraževanja in usposabljanja KLASIUS-SRV (Uradni list RS št. 46/2006)

Graf 6: Število izobraževalnih programov za pridobitev višje stopnje izobrazbe

Manjši odstotek izobraževalne ponudbe v Pregledu IO predstavljajo programi priprav na preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij (NPK) (<http://www.npk.si>).

4.5 Izobraževalni programi po vsebinskih področjih

Ponudba izobraževanja za odrasle je vsebinsko zelo raznolika. Med izobraževalnimi vsebinami prevladujejo področja humanistika, osebnostni razvoj, poslovne in upravne vede ter računalništvo⁴ (glej tabelo 5).

Vsebinsko področje	Število izobraževalnih programov
Humanistika (tuji jeziki, slovenščina, religija ...)	918
Osebnostni razvoj (komunikacija, zaposlitev, zdravje ...)	441
Poslovne in upravne vede	386
Računalništvo	381
Tehnika (strojništvo, elektrotehnika, motorna vozila ...)	259
Umetnost	243
Osebne storitve (gostinstvo, šport, turizem, frizerstvo ...)	192
Izobraževalne vede in izobraževanje učiteljev	155
Opismenjevanje (branje, pisanje, računanje)	104
Splošne izobraževalne aktivnosti	103
Transportne storitve	73
Družbene vede (psihologija, sociologija, ekonomija ...)	71
Zdravstvo	68
Kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo	66
Proizvodne tehnologije (živilska, tekstilna, lesarska ...)	65

⁴ Izobraževalne programe smo razvrščali po nacionalni Klasifikaciji področij aktivnosti in izidov izobraževanja in usposabljanja KLASIUS-P (Uradni list RS št. 46/2006)

Arhitektura, urbanizem in gradbeništvo	56
Socialno delo	24
Varstvo okolja	18
Novinarstvo in obveščanje	15
Varovanje	14
Fizikalne in kemijske vede	11
Matematika in statistika	7
Vede o živi naravi	5
Pravne vede	3
Veterinarstvo	2
Naravoslovje	1

Tabela 5: Število izobraževalnih programov po širših vsebinskih področjih

Vsebinsko področje *humanistika* (25 %) obsega vsebine izobraževanja, kot so tuji jeziki, religija, verstva, slovenski jezik, jezikoslovje, zgodovina, arheologija, muzeologija, filozofija, logika, etika, morala, kreativno pisanje, prevajalstvo in druge. Med temi vsebinami izstopajo vsebine učenja tujih jezikov, zlasti učenja angleškega (260 izobraževalnih programov), nemškega (231 izobraževalnih programov) in italijanskega jezika (99 izobraževalnih programov), velika je tudi ponudba za učenje slovenščine kot drugega in tujega jezika (67 izobraževalnih programov) in ponudba za učenje drugih tujih jezikov, predvsem španščine in ruščine.

Zelo raznolika je izobraževalna ponudba z vsebinskega področja *osebnostnega razvoja* (12 %). Ta zajema vsebine temeljnih komunikacijskih spretnosti in znanja, osebnostnega razvoja, medosebnih in socialnih odnosov, razvoja kariere, iskanja zaposlitve in večje zaposljivosti, z znanjem povezana znanja in spretnosti, znanja in spretnosti s področja državljskih pravic in obveznosti in druge vsebine. Med temi vsebinami je na voljo največ izobraževanj s področja temeljnih komunikacijskih spretnosti in znanj (144 izobraževalnih programov) ter izobraževanj za osebni razvoj (98 izobraževalnih programov).

Vsebine, zbrane v področje poslovne in upravne vede (10,5 %), zajemajo: tajništvo in administrativno delo, upravljanje kadrov, prodaja (trgovina), knjigovodstvo in računovodstvo, prodaja nepremičnin, finančništvo, bančništvo in zavarovalništvo, oglaševanje, marketing, poslovne in upravne vede, poslovanje in upravljanje in druge vsebine. Največ vsebin je iz poslovnih in upravnih ved (115 izobraževalnih programov) ter poslovanja in upravljanja (65 izobraževalnih programov).

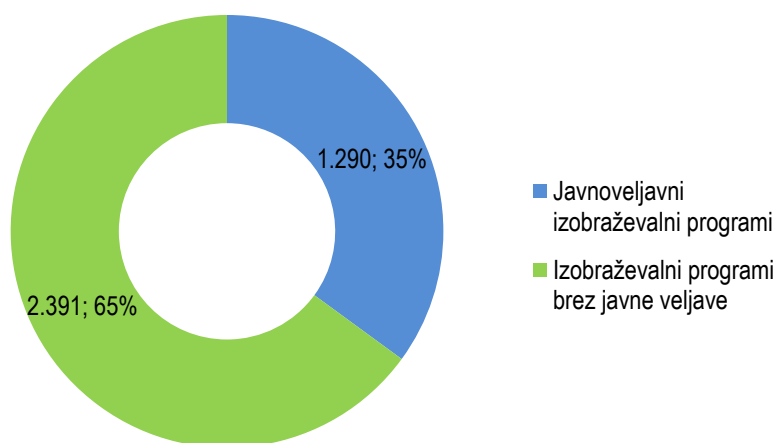
Sledi vsebinsko področje računalništvo (10,4 %). Obsega vsebine uporabnega računalništva, računalniškega programiranja in programskih jezikov, uporabe računalniških preglednic, interneta in računalniških omrežij, urejevalnikov besedil, namiznega založništva in druge računalniške vsebine. Med temi vsebinami prevladujejo: uporabno računalništvo (140 izobraževalnih programov), uporaba računalniških preglednic (49 izobraževalnih programov), uporaba interneta in računalniških omrežij (41 izobraževalnih programov), uporaba računalniških urejevalnikov besedil (36 izobraževalnih programov).

Najmanj izobraževalnih vsebin letos beležimo s področja pravnih ved, veterinarstva in naravoslovja.

4.6 Javna veljavnost izobraževalnih programov

Skoraj dve tretjini izobraževalne ponudbe za odrasle v Pregledu IO predstavljajo izobraževalni programi brez javne veljavnosti (glej graf 7). Ti izobraževalni programi ne omogočajo pridobitev javno veljavne izobrazbe, poklicne kvalifikacije ali javno veljavno listino. To si različni neformalni izobraževalni programi namenjeni splošnim potrebam ter potrebam poklicnega dela ter programi priprav na preverjanje in potrjevanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij.

Javno veljavni programi omogočajo pridobitev javno veljavne izobrazbe, poklicno kvalifikacijo ali javno veljavno listino. Javno veljavno izobrazbo, poklicno kvalifikacijo ali javno veljavno listino lahko udeleženci izobraževanja pridobijo samo pri tistih izvajalcih za izobraževanje odraslih, ki so vpisani v razvid izvajalcev javnoveljavnih programov vzgoje in izobraževanja. Med javnoveljavnimi izobraževalnimi programi je velika ponudba javnoveljavnih programov neformalnega izobraževanja (465 programov). Med njimi prevladujejo programi za učenje tujih jezikov (angleškega, nemškega, francoskega, italijanskega, madžarskega jezika), program Slovenščina kot drugi in tuji jezik, programi usposabljanja za življenjsko uspešnost (UŽU), Računalniška pismenost za odrasle in drugi javno veljavni programi za odrasle, ki so oblikovani izključno za odrasle⁵.

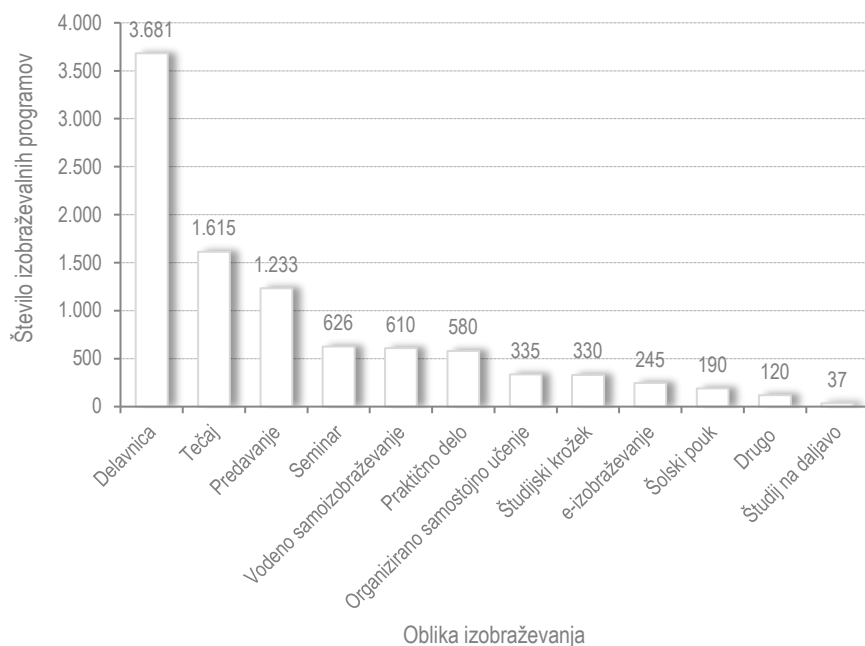

Graf 7: Javna veljavnost izobraževalnih programov

4.7 Oblike izobraževanja odraslih

Izobraževanja za odrasle potekajo v različnih oblikah in metodah izobraževanja. Izvajalci izobraževanja so navajali različne oblike izobraževanja, najpogosteje so bila izobraževanja izpeljana v obliki delavnic, predavanj in tečajev (glej graf 8), pa tudi kot vodena samoizobraževanja, e-izobraževanja, praktično delo, študijski krožki, organizirana samoizobraževanja, šolski pouk in študij na daljavo, ali kot kombinacija pouka in vodene samoizobraževanja, inštrukcije, timsko delo, izpite in drugo.

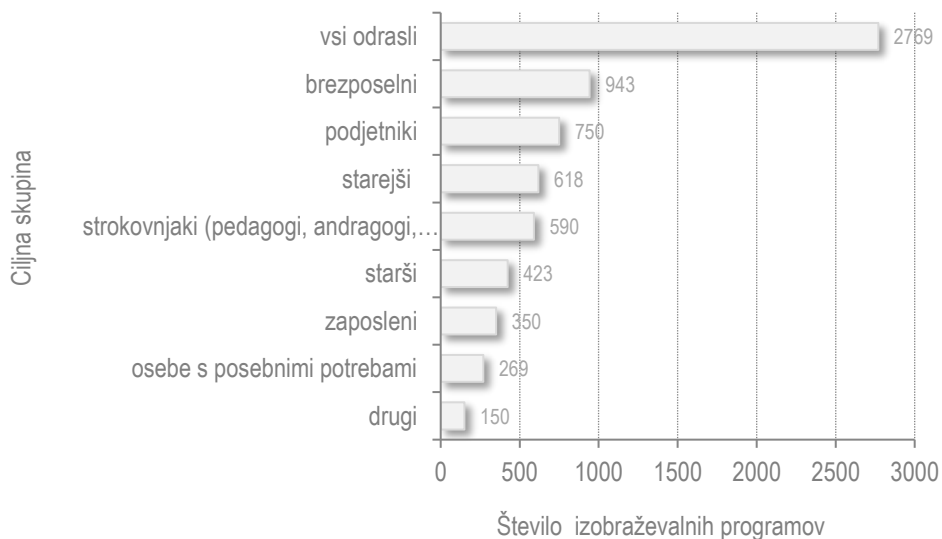
⁵ Glej programoteko javnoveljavnih izobraževalnih programov za odrasle na spletni strani: <http://www.acs.si/programoteka>

Graf 8: Izobraževalni programi po oblikah izobraževanja

4.8 Izobraževalna ponudba za odrasle po ciljnih skupinah

Izobraževalni programi so namenjeni najrazličnejšim ciljnim skupinam odraslih. Izvajalci izobraževanja so večji del izobraževalne ponudbe namenili najširši javnosti, številna izobraževanja pa so bila namenjena le določenim ciljnim skupinam (glej graf 9). V kategorijo drugi so izvajalci pogosto uvrstili izobraževalne programe namenjene tujcem, priseljencem, Romom, študentom, manj izobraženim, podeželskemu prebivalstvu in drugim ciljnim skupinam.

Graf 9: Izobraževalni programi po ciljnih skupinah

5. Zaključek

Na podlagi opravljene analize dela na nalogi Pregled ponudbe izobraževanja odraslih 2015/2016, lahko ugotovimo, da je bila naloga uspešno opravljena. Analiza izobraževalne ponudbe za odrasle je pokazala, da so možnosti za izobraževanje odraslih v Sloveniji bogate in raznovrstne. V analizo izobraževalne ponudbe so bili zajeti izvajalci izobraževanja odraslih, ki so do konca leta 2015 na spletni strani Kam po znane objavili svojo izobraževano ponudbo za odrasle (202 izvajalca izobraževanja odraslih ter 3.681 programov formalnega in neformalnega izobraževanja). Kazalnika se do konca šolskega leta še spreminjata, saj lahko izvajalci dopolnjujejo in posodablajo objavljeno izobraževalno ponudbo. Kljub novim izvajalcem izobraževanja, ki jih vsako leto evidentiramo v Pregledu IO, zadnja leta opažamo rahlo upadanje števila izvajalcev za odrasle, kar je tudi posledica zmanjšanemu vlaganju v izobraževanje in usposabljanje v zadnjih letih v Sloveniji ter združevanju ali ukinjanju nekaterih ustanov, ki so delovala na področju izobraževanja odraslih. Izobraževalna ponudba za odrasle je neenakomerno razporejena po državi, saj obstajajo t.i. bele lise s skromno ali brez izobraževalne ponudbe za odrasle. Beležimo izvajalce izobraževanja odraslih iz vseh dvanajstih regij, ter iz 53 slovenskih občin. Med regijami izstopa Osrednjeslovenska regija z največjo izobraževalno ponudbo za odrasle, med občinami pa Mestno občino Ljubljana. Izobraževanje odraslih poteka v raznovrstnih ustanovah, ki niso zgolj izobraževalne. Med izvajalci izobraževanja odraslih prevladujejo srednje šole, ki poleg mladine izobražujejo odrasle, enote za izobraževanje odraslih pri srednjih šolah, zasebne organizacije in zasebne šole ter ljudske univerze. Večji delež izobraževanja odraslih predstavlja neformalno izobraževanje, zlasti jezikovna izobraževanja, izobraževanja s področja osebnostnega razvoja, računalniška izobraževanja, izobraževanja s področij temeljnih komunikacijskih spretnosti in znanj ter poslovnih in upravnih ved. V ponudbi formalnega izobraževanja odraslih prevladujejo programi srednjega tehniškega, strokovnega in splošnega izobraževanja ter programi srednjega poklicnega izobraževanja. Izobraževanja so namenjena različnim ciljnim skupinam, tako tistim, ki se usposablajo in izpopolnjujejo za potrebe poklicnega dela kot najširši javnosti za splošne potrebe in prosti čas. Izobraževanja so namenjena različnim ciljnim skupinam, od najširše javnosti do bolj specifičnih ciljnih skupin, kot so brezposelni, starejši, podjetniki, zaposleni, osebe s posebnimi potrebami, tujci, različne etnične skupine in drugi.

Tudi v prihodnje si bomo v okviru naloge prizadevali zbrati in na enem mestu predstaviti ponudbo izobraževanja odraslih različnih izvajalcev izobraževanja, še zlasti neformalnega izobraževanja (nevladne organizacije - društva in zveze društev, zavodi; knjižnice, muzeje, galerije in drugi izvajalci izobraževanja). Na spletni strani Kam po znanje bomo zagotavljali aktualno izobraževano ponudbo za odrasle ter druge pomembne informacije o možnostih izobraževanja in učenja odraslih, ki so pomembne zlasti za manj izobražene in izobraževalno prikrajšane skupine prebivalstva ter brezposelne osebe. Redno bomo spremljali in evidentirali (nove) izvajalce izobraževanja odraslih. Skrbeli bomo za promocijo Pregleda IO v najširši in strokovni javnosti.